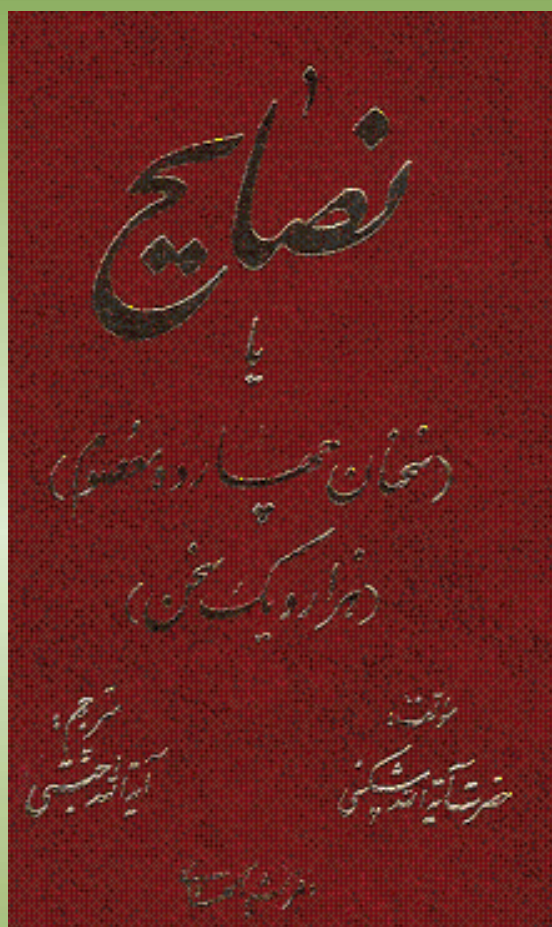

بخشی از « توضیح المسائل » علی مشکینی (مترجم : جنتی)

این کتاب با استفاده از تسهیلات حمایتی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده
است .

مجموعه‌ی سه کتاب:

نصایح

و سخنان چهارده معصوم (ع)
و هزار و یک سخن

اصل این کتاب بنام نصایح است که سالها پیش تهیه و
تنظیم و به طبع رسیده بود، سپس تجدید نظری در آن
به حذف برخی از مطالب غیر لازم انجام یافته و یکبار
بنام سخنان چهارده معصوم و دوباره روی غفلت و اشتباه
بعضی بنام هزار و یک سخن منتشر شده، و اینک هر سه
کتاب در این مجموعه با اضافاتی سودمند به دوستان
علوم اهل بیت (ع) و حکم و معارف اسلامی تقدیم
می‌گردد.

اسم کتاب: مجموعه سه کتاب (سخنان چهارده معصوم (ع) - نصایح - هزار و یک
سخن).
نام نویسنده: حضرت آیت الله حاج میرزا علی مشکینی
مترجم: آیت الله جنتی
قطع: وزیری
تعداد صفحه: ۴۸۰
حروف چینی: بهروز
چاپ هشتم: بهار ۱۳۷۲
تیراژ: ۵۰۰۰ جلد
چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ الهادی قم
ناشر: دفتر نشر الهادی
نشانی: قم - خیابان صفائیه، مقابل کوچه ورزشگاه، تلفن: ۳۷۰۰۱

جنتی

فصل پنجم: احادیثی به طرز دیگر	۱۲۶
فصل ششم: احادیثی که شیعه از پیغمبر (ص) نقل کرده	۱۳۱
احادیث دیگری که شیعه در این باب از پیغمبر (ص) نقل کرده	۱۳۳
فصل هفتم: حدیثهایی که شیعه از امیرالمومنین (ع) نقل کرده	۱۳۷
فصل هشتم: حدیثهایی که از امام جعفر صادق (ع) نقل شده	۱۴۵
فصل نهم: احادیثی که شیعه و سنی از حضرت صادق (ع) نقل کرده اند	۱۵۲
فصل دهم: حدیثهایی که از سایر امامان (ع) نقل شده	۱۵۵
فصل یازدهم: گفتار زهاد و حکما و افعال آنان	۱۶۰

باب چهارم: پندهای چهارگانه: ۱۷۱

فصل اول: حدیثهایی که شیعه از پیغمبر (ص) نقل کرده	۱۷۳
فصل دوم: حدیثهایی که اهل سنت از پیغمبر (ص) نقل کرده اند	۱۷۹
فصل سوم: حدیثهایی که شیعه از امیرالمومنین (ع) نقل کرده	۱۸۴
فصل چهارم: حدیثهایی که شیعه از امام جعفر صادق (ع) نقل کرده اند	۱۸۹
فصل پنجم: حدیثهایی که شیعه از سایر امامان (ع) نقل کرده اند	۱۹۷
فصل ششم: سخنان دانشمندان و حکما	۱۹۹
فصل هفتم: پندهایی که گویندهی آنها شخصاً تعیین نشده	۲۰۳
فصل هشتم: سخنان حکمت آمیز حکمای فارسی زبان	۲۰۵

باب پنجم: پندهای پنجگانه: ۲۰۹

فصل اول: حدیثهایی که شیعه از پیغمبر (ص) نقل کرده اند	۲۱۱
فصل دوم: حدیثهایی که سنیان از پیغمبر (ص) نقل کرده اند	۲۱۶

فصل سوم: حدیثهایی که شیعه و سنی هر دو از پیغمبر (ص) نقل کرده اند	۲۱۸
فصل چهارم: حدیثهایی از امیرالمومنین (ع) نقل شده	۲۲۳
فصل پنجم: احادیثی از امام جعفر صادق (ع)	۲۲۵
فصل ششم: حدیثهای سایر امامان (ع)	۲۲۸
فصل هفتم: حدیثهایی که در معراجنامه دیدم	۲۳۲
فصل هشتم: سخنان علما، زهاد و حکما	۲۳۳
فصل نهم: مطالب متفرقه	۲۳۷

باب ششم: پندهای ششگانه: ۲۴۳

فصل اول: حدیثهای پیغمبر (ص)	۲۴۵
فصل دوم: حدیثهایی که سنیان از پیغمبر (ص) نقل کرده اند	۲۴۸
فصل سوم: سفارشهای پیغمبر (ص) به عی (ع)	۲۴۹
فصل چهارم: حدیثهایی از امیرالمومنین (ع)	۲۵۱
فصل پنجم: حدیثهای حضرت صادق (ع)	۲۵۲
فصل ششم: احادیث سایر امامان (ع) و بزرگان	۲۵۳
فصل هفتم: سخنان حکما و زهاد و عباد	۲۵۶

باب هفتم: پندهای هفتگانه: ۲۶۳

فصل اول: حدیثهای پیغمبر (ص)	۲۶۵
فصل دوم: حدیثهای اهل سنت از پیغمبر (ص)	۲۶۸
فصل سوم: حدیثهای حضرت امیرالمومنین (ع)	۲۷۱
فصل چهارم: حدیثهای حضرت صادق (ع)	۲۷۲

باب هشتم: پنندهای هشتگانه: ۲۷۷

فصل اول: حدیثهای پیغمبر (ص) ۲۷۹

فصل دوم: حدیثهای حضرت امیرالمؤمنین (ع) ۲۸۰

فصل سوم: حدیثهای حضرت صادق (ع) ۲۸۱

فصل چهارم: سخنان زهاد ۲۸۴

باب نهم: پنندهای نه گانه: ۲۸۹

فصل اول: حدیثهای شیعه از پیغمبر (ص) ۲۹۱

فصل دوم: حدیثهای حضرت امیرالمؤمنین (ع) ۲۹۳

فصل سوم: حدیثهایی که شیعه و سنی هر دو نقل کرده‌اند ۲۹۴

باب دهم: پنندهای دهگانه: ۲۹۹

فصل اول: حدیثهایی از پیغمبر (ص) ۳۰۱

فصل دوم: حدیثهای اهل سنت از پیغمبر (ص) ۳۰۴

فصل سوم: حدیثهای شیعه از پیغمبر (ص) و علی (ع) ۳۰۸

فصل چهارم: حدیثهای امام باقر و امام صادق (ع) ۳۱۲

فصل پنجم: آداب دعا ۳۱۶

فصل ششم: کلمات حکما ۳۱۸

فصل هفتم: سخنان زهاد ۳۲۰

فصل هشتم: سخنی در غیبت ۳۲۱

باب یازدهم: خبر و پنندهای یازده گانه: ۳۲۷

سخنان علما و دانشمندان ۳۲۹

باب دوازدهم: پنندهای دوازده گانه: ۳۳۱

باب سیزدهم: پنندهای سیزده گانه: ۳۳۷

سیزده فضیلت از امیرالمؤمنین (ع) ۳۴۰

باب چهاردهم: ۳۴۱

غسل در چهارده موضع است ۳۴۳

باب پانزدهم: روایتهای پانزده گانه: ۳۴۵

هرگاه امت پانزده گناه مرتکب شوند گرفتار بلا شوند ۳۴۷

باب شانزدهم: ۳۴۹

شانزده خصلت حکمت آمیز ۳۵۱

باب هفدهم تا سی ام: ۳۵۳

هفده چیز روزی نازید می‌کند ۳۵۵

دوستی اهل بیت (ع) بیست خاصیت دارد ۳۵۵

بیست و سه خصلت از صفات جمیده‌ی ده زین‌العابدین (ع) ۳۵۶

«آیه مدینه» بر بیست و چهار حکم دلالت می‌کند ۳۵۹

نهی از بیست و چهار خصلت ۳۶۸

نماز بیست و نه خاصیت دارد ۳۶۹

علم بیست و نه امتیاز دارد ۳۶۹

مسائلی که ابوذر از پیغمبر (ص) پرسید ۳۷۰

باب سی ام تا چهلیم: ۳۷۵

آمیزشهای حرام در کتاب و سنت سی و چهار گونه است ۳۷۷

باب چهلّم تا پنجاهم: ۳۷۹

احادیثی از اهل بیت (ع) ۳۸۱

روژه بر چهل صورت است ۳۸۵

از سفارشات امیرمؤمنان علی (ع) به کمیل با اختصار ۳۹۱

خطبه پیامبر (ص) در روز غدیر ۳۹۹

باب پنجاه و بالا تر از آن ۴۰۷

پنجاه صفت از صفات مؤمن ۴۰۹

پنجاه و یک حقی که امام زین العابدین (ع) برای یکی

از اصحابش نوشت ۴۱۱

باب هفتاد و بالا تر از آن: ۴۲۱

برای امیرمؤمنان (ع) هفتاد فضیلت است که هیچیک از

اصحاب در آنها شریک نیستند ۴۲۳

خداوند به «عقل» هفتاد و پنج لشکر به «جهل» نیز

هفتاد و پنج لشکر عطا فرمود ۴۳۹

از خطبه های امیرمؤمنان علی (ع) معروف به خطبه (دیباچ) ... ۴۴۳

نهی های پیامبر (ص) ۴۴۷

وصیت های پیامبر (ص) به علی (ع) ۴۵۸

آمیزش‌های حرام در کتاب و سنت سی و چهار گونه است:

* حضرت صادق «علیه السلام» فرماید: از پدرم پرسیدند: آمیزشهایی که بنص قرآن یا سنت پیغمبر صلی الله علیه وآله وسلم حرام شده کدام است؟ فرمود: سی و چهار است، که هفده تا در قرآن ذکر شده و هفده تا در سنت.

اما آنها که قرآن فرموده: زنا، تزویج زن پدر، مادر، دختر، خواهر، عمه، خاله، دختر برادر، دختر خواهر، مادر رضاعی، خواهر رضاعی، مادرزن، دختر زنی، که یا مادرش هم بستر شده، زن پسر صلبی، جمع بین دو خواهر مگر آنکه یکی را از دست داده باشد، حائض قبل از پاکی، آمیزش در حال اعتکاف.

اما سنت: آمیزش در روز ماه مبارک رمضان، تزویج زنی که با او «لعان» کرده اند (اگر مردی فرزندی را که زنش آورده از خود نفی کند و نسبت زنا به زن دهد و زن منکر شود طی تشریفات زن و مرد از هم جدا شوند و دیگر حق ازدواج ندارند. آن تشریفات را لعان گویند) مباشرت با عیال در حال احرام، ازدواج در حال احرام یا ازدواجی که طرف عقدش در احرام بوده، آمیزش بعد از «ظهار» و قبل از کفاره، ازدواج با زن مشرک، تزویج زنی که او را نه طلاق داده، تزویج زن اهل کتابی که در ذمه‌ی اسلام است بر سر زن مسلمان، تزویج زنی بر سر عمه یا خاله‌اش، (بدون اذن عمه و خاله چند قسم مربوط به کنیز و برده بود

حذف شد).

* ۲- زراره گوید: حضرت باقر «علیه السلام» فرمود: خداوند هفته‌ای سی و پنج نماز واجب کرده و تنها یکی از آنها واجب است به جماعت باشد یعنی نماز جمعه.

نهی های پیامبر (صلی الله علیه وآله)

«شیخ صدوق» از پیامبر (صلی الله علیه وآله) روایت کرده است که آن بزرگوار از امور بسیاری نهی فرموده، و نهی از برخی حاکی از حرمت آن و از برخی حاکی از کراهت است.

و ما در اینجا قسمتی از آنها را ذکر می کنیم:

۱- پیامبر (صلی الله علیه وآله) از خوردن در حال جنابت نهی فرمود.

۲- و از مسواک کردن در حتمّام.

۳- و آب دهان یا بینی در مساجد افکندن.

- ۴- و فرمود مساجد را راه عبور قرار ندهید و از آنها مگذرید تا دو رکعت نماز در آن بگزارید.
- ۵- و از آنکه کسی زیر درخت میوه دار یا میان راه بول کند نهی فرمود.
- ۶- و از آنکه انسان با دست چپ، یا در حالی که تکیه داده غذا بخورد نهی فرمود.
- ۷- و از گچکاری و سفید کردن مقبره ها و نماز خواندن در آنها نهی فرمود.
- ۸- و فرمود وقتی یکی از شما (مسلمانان) در جای باز و بی حفاظی شستشو و غسل می کند مراقب باشد عورت خود را پوشیده دارد.
- ۹- و از بول کردن در آب را کد نهی فرمود.
- ۱۰- و فرمود وقتی به توالت می روید روبه قبله ننشینید.
- ۱۱- و از مویه و زاری کردن در مصیبت نهی فرمود.
- ۱۲- و از نوحه گری (که زنان با ناله و زاری بر مردگان نوحه می خواندند) و گوش کردن به آن نهی فرمود.
- ۱۳- و از آنکه کسی عمداً در نقل خواب خود دروغ بگوید نهی کرد و فرمود روز قیامت خداوند به او فرمان می دهد که بر دانه جوی گره بزند و او نمی تواند آن را گره بزند.
- ۱۴- و از کشیدن تصاویر نهی کرد و فرمود کسی که تصویری نفاشی کند روز قیامت خداوند به او تکلیف می فرماید که در آن تصویر روح بدمد و او نمی تواند روح بدمد.
- ۱۵- و از آنکه حیوانی را به آتش بسوزانند نهی فرمود.
- ۱۶- و از آنکه کسی در معامله و خرید و فروش برادر مسلمانش داخل شود (و کالا را از دست او درآورد) نهی فرمود.
- ۱۷- و از پرگوئی به هنگام زناشوئی و آمیزش نهی فرمود.
- ۱۸- و فرمود زیاله را شب در خانه نگه ندارید و همان روز بیرون ببرید که جایگاه شیطان است.

- ۱۹- و فرمود کسی شب با دست آلوده به چربی و نشسته نخوابد و اگر چنین کرد و دستبرد و زحمتی از شیطان به او رسید جز خویشتن را سرزنش نکند.
- ۲۰- و از آنکه زنی بدون اجازه شوهرش از خانه بیرون رود نهی فرمود، و اگر بیرون رود هر فرشته‌ای که در آسمان است او را لعنت می‌کند.
- ۲۱- و از آنکه برای غیر شوهرش آرایش کند نهی فرمود، و اگر چنین کند برخداست که او را به آتش دوزخ بسوزاند.
- ۲۲- و از آنکه زن همبستر زن شود (ویکجا و در یک لحاف بخوابند) و میان آنان لباسی حائل نباشد نهی فرمود.
- ۲۳- و از آنکه زنی از خلوت و همخوابگی خود و شوهرش با زنی دیگر سخن بگوید نهی فرمود.
- ۲۴- و از آنکه مردی با زنش روبه روبه زناشوئی کند نهی فرمود.
- ۲۵- و از مراجعه به کاهن و پیشگو و فالگیر نهی فرمود.
- ۲۶- و از نرد و شطرنج و تار و طنبور نهی فرمود.
- ۲۷- و از غیبت کردن و شنیدن آن نهی فرمود.
- ۲۸- و از سخن چینی و گوش کردن آن نهی کرد و فرمود سخن چین به بهشت نمی‌رود.
- ۲۹- و از پذیرفتن دعوت فاسقان به صرف غذا نهی فرمود.
- ۳۰- و از قسم دروغ نهی کرد و فرمود قسم دروغ خانه‌ها را بی برکت و ویران می‌سازد، و فرمود هر کس قسم دروغی یاد کند تا مال مسلمانی را ببرد خدای عزیز و جلیل را در حالی که بر او خشمگین است ملاقات خواهد کرد، مگر آنکه توبه کند و برگردد.
- ۳۱- و از نشستن سر سفره‌ای که بر آن شراب می‌آشامند نهی فرمود.
- ۳۲- و از گفتگوئی که به غیر راه خدا بکشانند نهی فرمود.
- ۳۳- و از «تصفیق وجه» یعنی از آنکه بر صورت خود بزنند نهی فرمود (یعنی برای اعلام مطلبی یا از روی تعجب یا به جهت مصیبت بر صورت

خود نزنند، و یا نهی از «تصفیق وجه» به معنای آن است که از بی حیائی و بی چشم و روئی نهی فرموده است).

۳۴- و از آشامیدن در ظرف طلا و نقره نهی فرمود.

۳۵- و از پوشیدن لباس حریر و ابریشمین برای مردان نهی فرمود ولی برای زنان اشکالی ندارد.

۳۶- و از فروختن میوه‌ها پیش از آنکه رنگ بگیرد یعنی زرد یا سرخ شود نهی فرمود.

۳۷- و از «محاقله» یعنی خرید و فروش خرما به رطب و کشمش به انگور و نظایر اینها نهی فرمود.

۳۸- و از خرید و فروش نرد نهی فرمود.

۳۹- و از خرید شراب، و ساقی شراب شدن نهی کرد و فرمود خدا شراب را، و کسی که تاک آن را (به نیت تهیة شراب) بکارد، و آنکه انگور آن را (برای تهیة شراب) بیفشرد، و آشامنده آن، و ساقی آن، و فروشنده آن، و خریدار آن، و استفاده کننده از پول آن، و حمل کننده آن، و کسی را که برایش حمل می کنند و می برند همه را لعنت کرده است.

۴۰- و از رباخواری، و شهادت دروغ و باطل، و نوشتن ربا نهی کرد و فرمود خداوند رباخوار، و کارگزار آن، و نویسنده آن، و گواهان و شهادت دهندگان به آن را لعنت کرده است.

۴۱- و از بیع و سلف (یعنی معامله ای منوط و مشروط به معامله سلف دیگر) نهی فرمود. (مثل آنکه بگوید این لباس را به صد تومان به تو می فروشم به شرط آنکه در مورد کالای دیگری صد تومان پیش بها دهی و به سلف از من بخری، یا بگوید به شرط آنکه صد تومان به من قرض دهی).

۴۲- و از دو خرید و فروش در یک معامله نهی فرمود (مثل آنکه بگوید این لباس را به بیست تومان به تو می فروشم به شرط آنکه تو لباس را به ده تومان به من بفروشی).

۴۳- و از خرید و فروش چیزی که نزد تو نیست نهی فرمود (مثل آنکه

مالی را که در دست او نیست به کسی بفروشد سپس برود آن مال را بخرد و به این خریدار بدهد).

۴۴- و از معامله چیزی که در قبضه تونیست نهی فرمود (مثل صیدی که هنوز نگرفته ای).

۴۵- و از دست دادن با کافر ذمی نهی فرمود.

۴۶- و از زدن به صورت چار پایان نهی فرمود.

۴۷- و از آنکه کسی عمداً به عورت برادر دینی خود یا عورت غیر همسر خود نگاه کند نهی کرد و فرمود هرکس در عورت برادر مسلمان خود بنگرد هفتاد هزار فرشته او را لعنت می کنند و خداوند او را جزو منافقانی که از عورت های مردم تجسس می کنند قرار می دهد و از دنیا نمی رود تا آنکه خدا او را مفتضح و رسوا سازد، مگر آنکه توبه نماید.

۴۸- و از آنکه زن به عورت زن نگاه کند نهی فرمود.

۴۹- و از آنکه کسی در مقبره ها، راهها، و آسیاها، و دره و گودالها، و در طویله و آغل های شتران، نماز بخواند نهی فرمود.

۵۰- و از کشتن زنبور عسل نهی فرمود.

۵۱- و از داغ زدن بر صورت چار پایان نهی فرمود.

۵۲- و از آنکه انسان به غیر خدا قسم بخورد نهی فرمود.

۵۳- و از آنکه انسان با جنابت در مسجد بنشیند نهی فرمود.

۵۴- و از صحبت کردن روز جمعه در حالی که امام جمعه خطبه می خواند نهی فرمود.

۵۵- و از انگشتر مسی یا آهنی به دست کردن نهی فرمود.

۵۶- و از آنکه تصویر حیوانات را بر انگشتر نقش کنند نهی فرمود.

۵۷- و از روزه شش روز نهی فرمود: عید فطر، یوم الشک (که معلوم نیست آخر شعبان است یا اول رمضان و نهی شده که به نیت رمضان روزه نگیرند) و عید قربان، و ایام التشریق (سه روز بعد از عید قربان برای کسی که در مینی مناسک حج را انجام می دهد).

۵۸- و از آنکه مثل چارپایان آب بیاشامند نهی کرد و فرمود با دستهایتان آب بیاشامید که برترین ظرفهای شماست.
۵۹- و از آب دهان افکندن در چاهی که از آن آب می آشامند نهی فرمود.

۶۰- و از بکار گماشتن هر مزدبگیری پیش از آنکه مزدش تعیین و به او گفته شود نهی فرمود.

۶۱- و از قهر و دوری کردن نهی فرمود، و اگر کسی ناچار قهر و دوری کند بیش از سه روز از برادر دینی خود قهر و دوری ننماید.

۶۲- و از خرید و فروش طلا به طلای بیشتر نهی فرمود، مگر آنکه هم وزن باشند.

۶۳- و از مدح و ثنا گوئی نهی کرد و فرمود به روی مدح و ثنا گویان خاک پاشید.

۶۴- و فرمود هر کس دعوا و مرافعه ستمگری را بعهده گیرد یا به مرافعه او کمک نماید وقتی فرشته مرگ بر او نازل شود به او خواهد گفت: ترا به لعنت الهی و آتش دوزخ بشارت باد، و بد سرمنزلی است.

۶۵- و فرمود هر کس به طمع صله و پاداش سلطان و حاکم ستمگری را مدح و ثنا گوید و در برابر او کوچکی و خاکساری نماید در آتش دوزخ همراه و همنشین او خواهد بود، و فرمود خدای متعال می فرماید: «ولا ترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار»- به ستمگران روی نیاورید و تکیه نکنید که آتش شما را درمی یابد»^۱.

۶۶- و فرمود هر کس بر ستمی پیروی و همراهی ستمگری نماید همنشین «هامان» در جهنم خواهد بود.

۶۷- و فرمود هر کس ساختمانی را برای خودنمائی و فخر فروشی بر دیگران بنا کند روز قیامت باید آن را از طبقه هفتم زمین حمل کند در حالی که آن آتشی شعله وراست آنگاه آن ساختمان چون طوقی بر گردنش آویخته

و دردوزخ سرنگون می گردد، مگر آنکه توبه کند.

۶۸- و فرمود هرکس قرآن بخواند سپس حرامی بیاشامد یا دنیا و زرق و برق آن را بر قرآن برگزیند خشم الهی بر او لازم می شود مگر آنکه توبه کند، آگاه باشید که اگر او بدون توبه بمیرد قرآن روز قیامت با او گفتگو و مخاصمه می کند و تا محکومش نسازد رهایش نمی کند.

۶۹- آگاه باشید هرکس با زنی مسلمان یا یهودی یا مسیحی یا زردشتی، چه آزاد و چه کنیز، زنا کند و توبه نکرده و با اصرار و مداومت بر این کار بمیرد خداوند برای او درگوش سیصد درمی گشاید که از آنها مارها و عقربها و ازدها بیرون می آید، و اوقات قیامت در آتش است و می سوزد.

۷۰- آگاه باشید که خداوند حرام را حرام کرده و حدود (کیفرها) را معین فرموده و هیچکس از خدا غیورتر نیست و از غیرت اوست که فحشاء و کارهای زشت را حرام کرده و از اشراف و نگاه کردن انسان به خانه همسایه اش نهی فرموده است.

۷۱- و کسی که به روزی و رزقی که خداوند برایش قرار داده راضی نباشد و شکایت کند و شکیبائی نوزد و جویای ثواب الهی نباشد حسنه ای برایش بالا نمی رود (و پذیرفته نمی شود) و خدای عزیز و جلیل را در حالی که بر او خشمگین است ملاقات خواهد کرد، مگر آنکه توبه کند.

۷۲- و از آنکه کسی با تکبر و تبختر راه برود نهی کرد و فرمود کسی که لباسی بپوشد و در آن تبختر و فخر فروشی کند خداوند او را دردوزخ فرو می برد.

۷۳- و هرکس در مورد مهریه زنی ستم ورزد (و آن را نپردازد و یا قصدش نپرداختن آن باشد) نزد خدا زنا کار محسوب می شود و (روز قیامت) از کارهای نیک او برداشته و به آن زن به اندازه حقش داده می شود، و اگر کارهای نیکش کفاف آن را ندهد فرمان داده می شود که به جهت پیمان شکنی و عدم رعایت تعهدش به دوزخ افکنده شود، همانا پیمان و تعهد مورد سؤال و حسابرسی است.

۷۴- و از پنهان داشتن گواهی و شهادت نهی فرمود، خدای متعال می‌فرماید «گواهی و شهادت را پنهان مدارید و کسی که آن را پنهان دارد دلش گناهکار است»^۱.

۷۵- هرکس همسایه‌اش را اذیت کند خداوند بوی بهشت را بر او حرام می‌فرماید و جایگاهش دوزخ است و بدسرمنزلی است.

۷۶- و هرکس حق همسایه‌اش را ضایع و تباه سازد از ما نیست، و جبرئیل آنقدر در مورد همسایه به من سفارش کرد که گمان کردم برای همسایه ارث قرار می‌دهد، و آنقدر در مورد مسواک کردن سفارش کرد که پنداشتم آن را واجب می‌سازد، و آنقدر به عبادت در دل شبها و نماز شب سفارش کرد که گمان کردم که خوبان امت من هرگز (شب) نخواهند خفت.

۷۷- آگاه باشید هرکس نسبت به فقیر مسلمانی تحقیر و اهانت کند در حق خداوند تحقیر و اهانت کرده است و خداوند روز قیامت او را تحقیر کرده و خوار می‌سازد، مگر آنکه توبه نماید.

۷۸- هرکس فقیر مسلمانی را احترام کند روز قیامت خداوند را در حالی که از او خشنود است ملاقات خواهد کرد.

۷۹- و کسی که کارزشتی یا شهوت و هوس برایش پیش آید و به جهت خوف الهی از آن اجتناب نماید خداوند آتش دوزخ را بر او حرام می‌فرماید.

۸۰- آگاه باشید که هرکس مطلبی دنیوی و اخروی برایش پیش آید و او دنیا را بر آخرت برگزیند روز قیامت خداوند را ملاقات می‌کند در حالی که برایش کار نیکی وجود ندارد که با آن از آتش دوزخ نجات یابد، و اگر آخرت را بر دنیا برگزیند و دنیا را واگذارد خداوند از او راضی و خشنود می‌شود و کارهای بدش را می‌آمرزد.

۸۱- هرکس چشم خود را از حرام پر سازد خداوند روز قیامت هر دو

چشمش را از آتش پرمی سازد، مگر آنکه توبه کند و برگردد.

۸۲- هرکس با زنی که بر او حرام است دست بدهد به خشمی از جانب خداوند دچار گردد.

۸۳- و هرکس زنی را به حرام در آغوش گیرد همراه شیطانی در زنجیری از آتش بسته و هردو در دوزخ افکنده می شوند.

۸۴- و هرکس در خرید یا فروشی با مسلمانی تقلب و فریبکاری کند از ما نیست، و با یهودی ها محشور می شود زیرا آنان از همه مردم نسبت به مسلمانان متقلب تر و فریبکارترند.

۸۵- و از آنکه کسی وسائل خانه را از همسایه اش دریغ کند نهی کرد و فرمود کسی که وسائل خانه را از همسایه دریغ نماید خداوند روز قیامت خیر خود را از او بازمی دارد.

۸۶- و هر زنی که با زبان شوهرش را بیازارد خداوند از او هیچ توبه و کفاره ای (یا هیچ نافله و فریضه ای) و هیچ کار نیکی را نمی پذیرد تا وقتی شوهر را راضی سازد، و همینطور مرد اگر نسبت به زن ستمکار باشد.

۸۷- آگاه باشید هرکس سیلی بر صورت مسلمانی بزند خداوند روز قیامت استخوانهایش را از هم جدا می سازد و در غل و زنجیر حشر می شود تا آنگاه که به جهنم درافتد، مگر آنکه توبه نماید.

۸۸- هرکس شب به روز آورد و در دل قصد ناروایی نسبت به برادر مسلمانش داشته باشد شب را در خشم و نارضائی الهی گذرانده و روزش نیز همینطور خواهد بود تا آنگاه که توبه نماید.

۸۹- و از غیبت کردن نهی فرمود.

۹۰- و فرمود هرکس خشمی را که می تواند ابراز و عملی نماید فروبرد و بردباری کند خداوند اجر شهبندی به او عطا می فرماید.

۹۱- آگاه باشید که هرکس بر برادر دینی خود احسان کرده غیبتی که در مجلسی راجع به او می شنود رد نماید خداوند هزار گونه بدی را در دنیا و آخرت از او رد می فرماید، و اگر او آن غیبت را در حالی که می تواند رد کند

رد نکند بر او هفتاد برابر گناه غیبت کننده خواهد بود.

۹۲- و از خیانت نهی کرد، و فرمود کسی که در دنیا در امانتی خیانت کند و آن را به صاحبش برنگرداند سپس بمیرد بر غیر دین من مرده و خداوند را خشمگین بر خود ملاقات می کند.

۹۳- و فرمود هرکس علیه فردی شهادت و گواهی دروغ و باطلی بدهد در قعر دوزخ همراه منافقان به زبانش آویخته می شود.

۹۴- کسی که مالی را که از راه خیانت به دست آمده با وجودی که می داند بخرد مثل همان کسی است که آن را با خیانت به دست آورده است.

۹۵- و هرکس چیزی از حق برادر مسلمانش را نگهدارد و ندهد خداوند برکت رزق را بر او حرام می سازد، مگر آنکه توبه کند.

۹۶- آگاه باشید کسی که کار زشتی را بشنود و آن را فاش سازد مثل کسی است که آن کار زشت را مرتکب شده است.

۹۷- و کسی که برادر مسلمانش نیازمند قرضی از او شود و او بتواند و ندهد خداوند بوی بهشت را بر او حرام می سازد.

۹۸- آگاه باشید کسی که بر اخلاق زنی بداخلاق به امید پاداش الهی شکیبائی ورزد خداوند به او ثواب شکرگزاران عطا می فرماید.

۹۹- آگاه باشید که هر زنی، با شوهر خویش سازگاری نکند و چیزی که نمی تواند بر او تحمیل نماید خداوند کار نیکی از او نمی پذیرد و خدا را در حالی که بر او خشمگین است ملاقات می کند.

۱۰۰- آگاه باشید هرکس برادر مسلمانش را احترام کند خداوند را احترام کرده است.

۱۰۱- و هرکس با تن خود و مال خویش نزد فردی از بستگان برود تا صلهٔ رحم نماید خداوند به هر گام چهل هزار حسنه به او عطا می فرماید.

۱۰۲- هرکس نیازی از نیازمندی های نابینائی را برطرف سازد خداوند به او امان از آتش دوزخ عطا می فرماید و هفتاد حاجت او را برآورده

می سازد.

۱۰۳- و هرکس یک روز بیماری کشد و نزد عیادت کنندگان از بیماری خویش شکوه ننماید خداوند او را همراه خلیل خود حضرت ابراهیم محشور می سازد تا آنگاه که از صراط همانند برق درخشان بگذرد.

۱۰۴- و هرکس برای نیاز شخص بیماری کوشش کند چه موفق شود آن نیاز را برآورده سازد و چه نشود از گناهان خویش مثل روزی که از مادر به دنیا آمده بیرون می رود.

۱۰۵- آگاه باشید هرکس یک گرفتاری از گرفتاریهای دنیا را از مؤمنی برطرف سازد خداوند هفتاد و دو گرفتاری از گرفتاریهای آخرت و هفتاد و دو گرفتاری از گرفتاریهای دنیای او را برطرف می سازد که کمترین آن آمرزش گناهان اوست.

۱۰۶- هرکس در پرداخت حق صاحب حقی با وجود توانائی تأخیر و وقت گذرانی کند هر روز برعهده او گناه کسی است که باج می گیرد.

۱۰۷- آگاه باشید هرکس تازیانه ای نزد سلطان ستمگری بدست گیرد خداوند آن تازیانه را روز قیامت از دهنائی از آتش به درازای هفتاد ذرع می سازد و آن را در آتش دوزخ بر او مسلط می گرداند؛ و بدسرمنزلی است.

۱۰۸- و هرکس به برادر دینی اش احسانی کند سپس بر او منت گذارد خداوند عملش را باطل و گناهش را ثبت می کند و از کوشش او سپاسگزاری نمی نماید؛ خداوند فرموده است بهشت بر هر منت گذار و بخیل و سخن چینی حرام است.

۱۰۹- آگاه باشید هرکس صدقه ای بدهد برای او در برابر هر درهم آن همانند کوه اُخُد از نعمتهای بهشتی خواهد بود.

۱۱۰- و هرکس صدقه ای را به نیازمندی برساند اجری همانند صدقه دهنده دارد بدون آنکه از اجر صدقه دهنده چیزی کم شود.

۱۱۱- هرکس بر مرده ای نماز گزارد هفتاد هزار فرشته بر او دعا و درود می فرستد و خداوند گناهان گذشته و آینده اش را می آمرزد، و اگر بماند تا

آن مرده دفن شود و بر او خاک بریزد به هر گام اجری همسنگ کوه اُخْد دارد.

۱۱۲- آگاه باشید هرکس چشمانش از خوف خداوند اشک بریزد در برابر هر قطره از اشکهایش که می چکد کاخی در بهشت دارد که به درّ و گوهر زینت شده و در آن نعمتهائی است که هیچ چشمی ندیده و هیچ گوشی نشنیده و به قلب هیچ انسانی خطور نکرده است.

۱۱۳- آگاه باشید هرکس برای نماز جماعت به سوی مسجدی رود در برابر هر گامی که برمی دارد هفتاد هزار حسنه خواهد داشت.

۱۱۴- آگاه باشید هرکس برای رضای الهی و نیل به پاداش او اذان بگوید به شفاعت او چهل هزار گناهکار از امت من به بهشت می رود.

۱۱۵- و هرکس بدون آنکه آزار و مزاحمتی برای مسلمانی تولید کند بر حضور در صف اوّل و درک تکبیرة الاحرام اوّل نماز مواظبت نماید خداوند پاداشی همانند پاداش اذان گویان در دنیا و آخرت به او عطا می فرماید.

۱۱۶- و فرمود هیچ کار بدی را کوچک مشمارید هر چند در نظر شما ناچیز باشد، و هیچ کار خوبی را (که انجام می دهید) بزرگ مپندارید هر چند در نظر شما بزرگ آید، زیرا هیچ گناه کبیره ای با استغفار کبیره نیست، و هیچ گناه صغیره ای با تکرار و اصرار صغیره محسوب نمی شود.